

SPRAVODAJCA

**OBLASTNÉHO KLUBU VOJENSKÝCH VÝSADKÁROV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
BANSKÁ BYSTRICA**

Úvodom

Pomaly sa blížia sviatky pokoja a mieru, Vianoce a po nich prichádza Nový rok 2021. Pred týmito poslednými tohtoročnými sviatkami vychádza naše posledné tohtoročné číslo klubového Spravodajcu. Aj keď bola u nás vyhlásená mimoriadna situácia na zastavenie šírenia COVID-19, naši členovia sa podľa svojich možností zúčastnili množstva akcií, ktoré sú popísané a zdokumentované mnohými fotografiami. Viac týchto dokumentácií z akcií je zverejnených na našej webstránke kvvsr.sk, ktorú spravuje náš kolega mjr. v z. Emanuel Nôta. Prvým príspevkom pokračujeme spomienkami výsadkového lekára z minulého čísla. Po nich nám priblížil kolega Jozef Dolník Medzinárodnú streleckú ligu v Brne. Príspevkom kolegu Jána Návoja si zaspomíname na oslavu 75. narodenín predsedu Miestneho KVV Zlaté Moravce Petra Hlavačku, od ktorého nasleduje príspevok o napokon predsa uskutočnenej akcii 32. ročníka pochodu „Partizánskym náučným chodníkom.“ Po ňom krátke príspevok je o spomienkovom stretnutí pri príležitosti osláv 76. výročia SNP za účasti našich členov pri pamätníku II. československej paradesantnej brigády v Badíne. Čas sa žiaľ nedá zastaviť, preto si pripomenieme osobnosti parašutizmu, ktoré navždy opustili naše rady. Život ide ďalej, tak zablahoželáme našim kolegom, ktorí oslávili životné jubileum a predstavíme nového člena nášho klubu. Posledným príspevkom nám náš plzenský kolega Vladimír Gajdoš priblíži významnú operáciu spojencov počas druhej svetovej vojny v oblasti Stredomoria.

Ivan Bartoš

VÝSADKOVÝ LEKÁR SPOMÍNÁ

plk. v. v. MUDr. Bohumil Bočkový

(pokračovanie z predchádzajúceho čísla)

Keď som sa strhol, bol som sám, celá kolóna bola už asi 100 m vzdialená, ale rinčanie esušov, lopatiek a zbraní ma zorientovalo, ktorým smerom utekať za nimi. Po polnoci sme dorazili na holú pláň nad Babice, kde sme za obrovského vetra odpočívali v priekope pri ceste. Pretože išlo o VŠC, tak sme za pochodu v krátkych zástavkách okrem reálnych problémov veliteľsko-štábne riešili aj rôzne nahrané situácie. Ja osobne som ďalšiu časť presunu nezvládol pre obrovské otlaky na chodidlách ako dôsledok nedostatočne vybavenej plnej poľnej, ktorá mi neumožňovala vhodné prispôsobenie obutia pre dlhý pochod. Podobnú príhodu s otlakmi na nohách na tomto cvičení opisuje aj kolega Ducký v prostějovskom Zpravodaji č. 38/2006. Mylne však uvádza rok 1959, toto

cvičenie sa konalo v apríli 1960. To len na okraj. Na posledných kilometroch ma zachránil plk. Pohla, ktorý ma zviezol vo svojom aute od Babic až do cieľového priestoru. Z uvedeného dôvodu som sa nezúčastnil ani impozantného záverečného slávnostného pochodu za účasti okresných a krajských funkcionárov juhomoravského kraja za doprovodu výsadvkovej hudby, ktorá absolvovala zoskok a presun s inštrumentami. Na záver slávnostnej ceremónie vedúci ministerskej delegácie vyhlásil, že toto je nové teritórium pôsobnosti výsadvkovej brigády, ktorá v krátkej dobe redislokuje do posádky Prostějov. Tým sa táto doposiaľ utajovaná informácia stala všeobecnou a zatriasla mnohými príslušníkmi výsadvkovej brigády. Ja som bol trochu smutný z toho, že som nezvládol záver cvičenia, mal som však dobrý pocit, že som prispel k splneniu úlohy spojarmi a tým i celého útvaru.

Letecký deň

Rok 1960 bol naozaj hektický. V apríli ministerská previerka zahájená poplachom, pokračujúca VŠC na Dražanskej vrchovine a končiacia v novom priestore pôsobenia výsadvkovej brigády na južnej Morave. Do tohto priestoru sa brigáda sťahovala v júni až auguste. V Prostějove i Holešove sme hneď začali budovať výsadvkové cvičiská a padáčkárne, keď úplne novú padáčkárňu 65.vpr sme v Prešove stihli otvoriť 9. mája 1960 pri návšteve ministra obrany egyptskej armády maršala Amina. Než sme stačili prepustiť mazákov a prijať nováčkov, stihli sme koncom septembra odskočiť do Prahy na Letecký deň na počesť 15. výročia oslobodenia ČSR. Pod hlavičkou 22. vb sa ho zúčastnil 65. výsadvkový prápor na čele s veliteľom brigády a 73. výsadvkový prieskumný prápor. 65. vpr bol ubytovaný vo Vodochodoch, nacvičoval okrem zoskokov na miestnom letisku aj ukážku bojovej činnosti, konkrétne dobytia, obsadenia a udržania letiska do príchodu resp. priletu hlavných síl. 73. vpspr ubytovaný v Klecanoch nacvičoval vysadenie vrtuľníkového výsadvku, resp. vzdušného výsadvku vysadeného z vrtuľníkov s následnou bojovou činnosťou prieskumno-diverzného charakteru. Počasie nám prialo, dni ubiehali monotónne – ráno zabalenie padákov, následne až do odpolednia zoskoky (vojaci z povolania dva), potom rozvešanie padákov do improvizovanej sušiarne a deň končil okolo 16 hodiny vyfasovaním peňazí za zoskoky toho dňa. Len na okraj poznamenávam, že i mne bolo dovolené každý deň absolvovať ako zastreľovák jeden zoskok tak, aby som mohol hneď po zoskoku lekársky zabezpečovať zoskoky celého práporu. To vraj preto, aby som si zarobil na zvýšené výdavky v Prahe. Odpolednia sme vyplňovali rôzne, boli sme na exkurzii v leteckej továrni vo Vodochodoch, kde sa začínala výroba MIG-19, navštívili sme Kralupy, tiež kolegov v Klecanoch a zápas volejbalového družstva v neďalekej Odolenej Vode, keď miestne Aero bolo majstrom ČSR. Ja, ako hlavný lekár som mal povinnosť do večera ošetriť výsadvkárov zranených pri zoskokoch. Ľahko ranených som ošetril na mieste alebo na prápornom obvázisku, vážnejšie zranenia najmä členkov a kolien som takmer denne odvážal do Ústrednej vojenskej nemocnice Střešovice. Tu ma

denne očakával vedúci lekár chirurgie, šéf rodiacej sa traumatológie plukovník MUDr. Borek. Ako bývalý výsadkový lekár mal pre nás pochopenie, upravil si pracovnú dobu tak, aby nám mohol byť denne po 16. hodine k dispozícii. Okrem toho rozumel výsadkovým úrazom. Nevie, v hlave koho sa zrodil nápad, faktom je, že vždy pri návrate z ÚVN sme zamierili do centra Prahy, tu po vybavení vecí sanitku odstavili v bočnej uličke blízko Staromestského námestia a zdraví pasažieri odišli sa zabaviť do baru „Kosí hnízdo“ na Národní třide. Vojaci základnej služby a vojaci z povolania so sadrou na nohách ostali v sanitke až do nášho návratu, čím bolo zabezpečené aj jej stráženie spolu so šoférom sanitky voj. Čokašim. Bar bol vyhľadávaný a spočiatku sme mali problémy sa dostať dnu, lebo v dobe nášho príchodu mal už uzamknutú vchodovú mrežu. Ale len do doby, keď súčasťou výsadkovej „delegácie“ bol kpt. Paľo Bučka, ktorý im tie mreže zdemoloval (pre neznalých pomerov pripomínam, že silák Paľo bol veliteľom 2. roty 65.vpr, neskôr náčelníkom telovýchovnej prípravy výsadkovej brigády a okrem iného napr. kriketovou loptičkou hodil 106 m. Jeho životná, výsadková a športová púť je podrobne opísaná v prostějovskom zpravodaji č. 1/2007 z 27. 12. 2006 kol. Řepkom). Odvtedy sme mali prístup do baru zabezpečený, u vchodu nás očakával vrátnik a v bare fešná čiernovlasá barmanka Naďa. Tá bola sklamaná, ak sme náhodou niektorý deň návštevu baru vynechali. Samozrejme, veď naša výsadková ekipa jej pomáhala výrazne vylepšovať tržby, najmä potom, keď sa o tejto zdravotníckej anabáze dozvedel širší okruh vojakov z povolania, ktorí potom pod rôznymi zámienkami sa domáhali odvozu do Prahy, aby sa tu večer pobavili v bare a v noci sanitkou vrátili do Vodochodov. Musím však povedať, že sme boli zodpovední. Majúc na pamäti zajtrajšie zoskoky ako zdroj kapitálu pre návštevu baru, sme sa vždy vracali do tábora pred 01,00 hod. po polnoci. Dodnes sa divím, že sa o týchto exkurziách nedozvedel veliteľ útvaru mjr. Blaha. Alebo vedel? Veď týchto zájazdov sa zúčastnili i takí dôstojníci ako bol Miťo Mlčák, Viktor Korčák, Hovorka a pod.

Dni utekali, nácviky zoskokov i bojovej činnosti boli úspešné, až nastal deň D – Letecký deň na letisku Ruzyně. Išlo o veľkolepú akciu, na letisku bolo niekoľko tisíc ľudí túžiacich vidieť okrem leteckých atrakcií tu najväčšiu a menej všednú – výsadkovú. Na slávnostnej tribúne nás očakávali aj čelní predstavitelia strany a štátu, ako to vtedy bývalo pravidlom. Všetko bolo pripravené, zabezpečovacie orgány na doskokovej ploche a značkári pripravení, len to počasie, to výsadkárom neprialo. Ťažké mraky nízko nad obzorom, ktorý sa tým strácal, občasný dážď a vietor, chvíľami až víchrica s nárazmi vetra do 20m/sek. Ako prvý skákal 73. vpspr z vrtuľníkov. Zoskok sa im podaril v medzere medzi mrakmi, dokonca vykuklo slnko, takže ich celá ukážka dopadla dobre. MUDr. Činčár ako lekár tohto práporu bol prakticky bez práce. Po prápore nasledovala ukážka výsadkovej akrobacie zväzarmovskými parašutistami. Boli štyria. Tí ešte asi z 3000 m vyskočili, urobili nejaké figúry a potom sa obloha zatemnila, oni sa dostali do vzostupných prúdov a boli unášaní smerom na Prahu. Pritom išlo o čs.

špičku – majstri športu a majstri sveta. Bolo mi nahlásené, že jeden z nich padol na vedenie vysokého napätia niekde u Dejvíc. Pretože už mali začať naše zoskoky, tak som tam hneď nemohol ísť. Až cestou do ÚVN som sa zastavil pri hlúčkiku ľudí pod vedením vysokého napätia blízko hlavnej cesty u Dejvíc. Od ľudí som sa dozvedel, že parašutista po páde z drôtov na zem mal nakoniec „iba“ zlomenú stehennú kosť a odviezla ho civilná sanitka, nevedno kam. Vadilo mi to len potiaľ, že ako lekár zodpovedný za zdravotnícke zabezpečenie na doskokovej ploche som nemohol napísať do protokolu meno zraneného. Až neskôr som sa dozvedel, že išlo o člena reprezentačného družstva Československa, majstra športu, Slováka, snáď Vrábela? Posledným číslom leteckého dňa bola ukážka výsadkovej akcie výsadkovej brigády. V takejto ťaživej situácii sa zrazu spoza mrakov vyrojilo dvanásť IL-14 a v prvom z nich pripravený veliteľ brigády plk. Mansfeld, na ktorého pleciach viselo rozhodnutie. Od tých, čo boli v tomto lietadle, som sa neskôr dozvedel, že proti hláseniu meteorológa, napriek poletujúcim predmetom po doskokovej ploche, veliteľ brigády stojac vo dverách lietadla pripravený k zoskoku, čakal na príhodný okamžik a keď sa vietor „utíšil“ na 16m/sek, asi čo bolo štyrikrát prekročenie normy, ukázal palcom dole a zvolaním „ideme na to“, zahájil zoskoky a za ním zoskočil celý prápor, reprezentujúci výsadkovú brigádu. Už vo vzduchu bolo vidieť, že výsadkári bojujú s vetrom, aby sa dostali aspoň na plochu letiska, lebo vietor ich zanášal ďaleko na západ. Najďalej dopadla skupina asi 8 výsadkárov – štyria na železničnú stanicu a štyria na miestny cintorín obce v predĺžení hlavnej ranveje, ale na jej názov si už nespomínam. Chlapci mali šťastie, že na stanici sa vyhli elektrickému trakčnému vedeniu i priamo koľajniciam i železničným vozňom a dopadli akosi medzi nimi a na cintoríne medzi hroby a náhrobky. V tejto skupine bol okrem ľahších zranení len jeden výsadkár so zlomenou nohou. Mnohí z tých, čo dopadli na letisko, hoci aj blízko vyznačeného stredového kríža mali problémy „vyliat“ padák, takže ich vietor ťahal aj stovky metrov; tí, čo dopadli na betónovú dráhu, boli od niekoľkých sekúnd až po niekoľko minút v kómate, takže vietor ich odvíal aj mnoho sto metrov. Suma sumárum s dovozom chlapcov z cintorína a železničnej stanice mi pomohol „nezamestnaný“ MUDr. Činčár a mne sa postupne podarilo na ploche pozbierať pár pdvrtnutých členkov a kolien, asi tri zlomeniny a asi 10 výsadkárov s postkomočným syndrómom. Viacerí z tých, ktorí boli iba pár sekúnd v bezvedomí a nemali žiadne alebo aspoň ťažšie príznaky, najmä bolesti hlavy, sa ani nehlásili ako zranení a zúčastnili sa plnenia bojovej úlohy. Celkový počet chlapcov v bezvedomí som odhadol tak na tridsať, ale do ÚVN som viezol len desať. Po drobných ošetrovaniach som všetkých ranených naložil do dvoch sanitiek a padákovej skriňovej V3S-ky a hybaj s nimi do ÚVN. Preto ani neviem, ako dopadla ukážka bojovej činnosti, ktorá prebiehala už za silnej búrky a víchrice. Cestou som sa zastavil ešte na „dejvickom poli“ a do ÚVN som dorazil prakticky za tmy, kde ma už očakával MUDr. Borek s kolektívom, tušiac, že dnes to bude masaker, ako povedal. Pretože v pohotovosti boli i röntgen a laboratórium,

podarilo sa do večera ošetriť všetkých ranených, časť ostala v ÚVN a väčšinu zranených som odviezol v neskorých večerných hodinách späť k útvaru. A to bola výnimka, keď sme sa nezastavili vo výsadkovom bare, ale ponáhľali sa domov, do Vodochod. Veliteľ brigády neskôr zdôvodňoval svoje rozhodnutie tým, že mu pripadalo prinajmenšom nenáležité, aby dvanásť lietadiel plných výsadkárov, len tak bez zoskokov preletelo ponad tribúny plné zvedavých ľudí, obsadené vrcholnými štátnymi predstaviteľmi. Nechcel zarmútiť ani celý prápor výsadkárov a zmariť tých 10 dní tvrdého nácviku uvedenej akcie. Konečne, v boji by to asi vyzeralo podobne. Proste, letecký deň mal, musel a aj vyvrcholil zoskokmi a ukážkou bojovej činnosti výsadkárov, ktorí sú vždy pripravení k vrcholovému výkonu bez ohľadu na okolnosti. A to mu nakoniec všetci schvaľovali, vrátane tých zranených. Nikdy sa nediskutovalo o následkoch a všetci účastníci a snáď i diváci hodnotili Letecký deň 1960 ako vydarený.

Poznámka:

Voj. Čokaši (správne Csokassy) bol môj prvý šofér sanitky a mám na neho aj takúto spomienku: Bol dobrý šofér, ale aj chválenkár. Ako automobilového pretekára vraj ho nemôže nič zaskočiť. Ani Praha, veď po Košiciach jazdí ako diabol. Lenže pri našej prvej jazde v Prahe sme došli od Námestí republiky k Prašnej bráne, kde sme mali odbočiť doľava na Masarykovo nádraží. V tej dobe sa zavádzalo aj vodorovné značenie, ktoré bolo rozhodujúce. Proste Zolo nestačil sledovať zvislé dopravné značky, električky a vodorovné značenie, zaliezol do nesprávneho jazdného pruhu, takže namiesto doľava sme išli po Příkopech, na Václaváku nás to otočilo k Múzeu a ďalej na Vinohrady až k hotelu Flóra, kde sme konečne mohli zastaviť, otočiť a po bočných uliciach sa vrátiť k cieľu našej cesty. Vtedy Zolo s takým maďarským prízvukom prehlásil „boha, tak tá Praha to nie sú Košice“. Avšak za tých 10 dní v Prahe sa značne zdokonalil v jazdení“

Lekárske tajomstvo

V auguste 1961 sa 65. výsadkový prápor po roku znova sťahoval. Tentokrát z Holešova do Mestských resp. Jazdeckých kasární v Prostějove, kde vystriedal delostrelcov, ktorí odišli do Hodonína. Striedanie prebehlo na tesno, t.j. došlo k priamemu kontaktu striedajúcich štábov i jednotiek. Domnievam sa, že došlo i k odovzdávaniu skúsenosti z mimo vojenského života. Usudzujem tak na základe tejto príhody. Už asi za 2 týždne po striedaní došiel na ošetrovňu vojak, a pretože pochádzal od ženijnej čaty, tak ho aj tento krát nazvime vojak Fencel s ťažkosťami v oblasti urogenitálneho traktu. Anamnéza a patričné vyšetrenie ma orientovali na ochorenie kvapavkou. Preto som ho druhý deň sanitkou previezol do VN Olomouc, kde bol hospitalizovaný na kožnom oddelení. V medicíne existuje lekárske tajomstvo, ktoré sa až úzkostlivo dodržiava pri pohlavných chorobách. Toho som sa striktne pridržiaval. Asi po mesiaci sa voj. Fencel vrátil a preoral celé lekárske tajomstvo. Zahlásil sa hlasite na celú ošetrovňu „hlásim

príchod z VN, soudruhu doktore měl jste pravdu, byla to kapavka“. Darmo som mu prstom ukazoval, aby hovoril tichšie, pokračoval, že „*už zařídil vše potřebné“.* Nechápal som, čo tým myslí. Pokračoval „*už jsem byl na SNB a nahlásil tu hezkou k...u Jiřinu, jestli ji znáte, tu odnaproti“* a rukou ukazoval kdesi za autopark. Tak som sa dozvedel, že za múrom kasárni býva čierna Jiřinka, ktorá rada obdarúva vojakov, žiaľ nielen slasťami, ale i starosťami. Voj. Fencel ma ubezpečil, že žiadne hlásenie už nemusím podávať, že on to už priamo na SNB nahlásil a oni ju už zobrali a umiestnili priamo do nemocnice. Bol som zaskočený touto iniciatívou a ešte viac tým, čo sa dialo, keď sme obaja vyšli z ošetrovne. Na nádvorí, resp. nástupišti, ktoré bolo priamo proti vchodu do ošetrovne stál celý útvar a čakal na príchod veliteľa pred ranným bojovým rozdelením. Voj. Fencel sa postavil na schody ošetrovne, zdvihol päť a proti nastúpenému útvaru smerom na ženijnú čatu hlasite zahlásil: „*Ahoj hoši, tak už jsem zpátky z nemocnice. Měl jsem tripla. Dejte si bacha na Jiřinu odnaproti. To nám ti dělostřelci dobře poradili“* Ešte im povedal, ako ju už dal zabásnuť a potom s úsmevom ako hrdina odchádzal na jednotku. Moje úsilie o zachovanie lekárskej mlčanlivosti dostalo poriadne po fraku. Dozvuky tejto príhody sa našťastie odrazili vo zvýšenom záujme vojakov o vyšetrenie, ktoré odhalilo ďalšie dva pozitívne prípady. Táto príhoda mala dozvuky len v tom, že veliteľ si ma určitú dobu doberal, či budem i naďalej písať do rozkazu číslo chorôb, alebo uvediem priamo jej názov. V jesennom období prichádzali k útvaru i noví lekári. Tak tomu bolo i v bližšie neurčenej jeseni. Nový lekár ešte pred vybavením ostatných formalít zašiel na ošetrovňu a prihlásil sa u mňa. Zoznámil som ho s podmienkami u útvaru, s ošetrovňou a personálom a v dôvernom rozhovore som ho rázne upozornil, aby si dával pozor na pekné čierne dievča od naproti za ohradou kasárni, lebo by mohol čosi nachytať. Pozerám ako kolega bledne, sadá a súbežne povie: „*pozde, ja som pricestoval už včera a noc som strávil u Jiřiny na odporúčanie vojaka, s ktorým som išiel z nádražia smerom do kasární“.* Našťastie masívnu liečbu sme zahájili preventívne a okamžite, takže ostal ochránený od liečenia vo VN a tým i v anonymite a ušetrený od administratívnej procedúry spojenej s touto diagnózou. Manželku mal našťastie ďaleko od Prostějova, takže sexuálnu absenciu nebolo potrebné vynucovať. Napriek zásahu SNB a liečebným kúram Jiřinka striedala obdobia relatívneho zdravia s obdobiami potenciálneho nebezpečia. O aké obdobie práve ide som registroval podľa návštev nešťastníkov na ošetrovni. Raz sa dostavil jeden štábny pracovník, nazvime ho Ondrej a hovorí: „*doktore, průšvih, mám nějaké problémy s močením“.* Po dlhšom rozhovore a patričnom vyšetrení som konštatoval, že Jiřinka obdarovala ďalšieho príslušníka útvaru i s pridanou hodnotou. Ondrej sa bránil ísť do VN aj maródovať a sľúbil, že sa podrobí akejkol'vek liečbe, ale len u mňa, lebo hospitalizácia by ho prezradila. Nepotrebuje vraj žiadne úľavy od veliteľa, ale ja musím vyriešiť zásadný problém. (*aký problém musel vyriešiť sa dozvieme v prvom novoročnom čísle, v ktorom bude tento príspevok ukončený*)

*V decembri
2020 prihádza
u poradí 4.
knihá Vlada
Gajdoša so
spomienkami
slovenských
úpsadkových
veteránov.*

Medzinárodná strelecká liga Brno.

V sobotu 11. 7. 2020 sa členovia nášho Oblastného KVV Banská Bystrica zúčastnili streleckej súťaže organizovanej **Komunitným centrom pre vojnových veteránov v Brne**. Súťaž je uvádzaná ako **"MEDZINÁRODNÁ STRELECKÁ LIGA."** Súťaží sa vo viacerých streleckých disciplínach s rôznym druhom ručných zbraní, v rôznych streleckých disciplínach a s obmenou viacerých strelníc v Českej republike. Súťaž sa konala na súkromnej strelnici DON SHOT v Brne za účasti 70 strelcov. Organizátori a majiteľ strelnice sa

postarali o príjemnú atmosféru a kvalitné podmienky pre súťaž. Súťažilo sa o najlepšie umiestenie jednotlivcov a družstiev.

Súťažné družstvá boli trojčlenné. Naše družstvo súťažilo v zložení **Eva Dolníková st., Vladimír Kavický, Jozef Dolník.**

Evka Dolníková ml. bola zaradená do družstva ČR, ktoré sa napokon, aj jej zásluhou umiestnilo **na prvom mieste.** **Druhé miesto** sme obsadili

s našim družstvom **O KVV – Banská Bystrica** a **tretie miesto** získali strelci z Univerzity obrany Brno.

V súťaži jednotlivcov sa najlepšie umiestnili naše strelkyne **Evka Dolníková st.**

na 1. mieste a Evka Dolníková ml. si vystrelala 3. miesto. Druhé miesto obsadila strelkyňa z Univerzity obrany Brno.

K dobrému umiestneniu družstva KVV - Banská Bystrica prispeli aj vynikajúce strelecké výsledky nášho predsedu **Vladka Kavického**, ktorý je napriek vyššiemu veku silnou oporou nášho streleckého družstva.

V tomto roku to bola naša prvá strelecká súťaž družstva na území SR a ČR, pretože všetky plánované súťaže boli pre pandémiu pozastavené. Do marca sa

Evka Dolníková so synom Matejom dvakrát zúčastnila na streleckej lige vo Schwechate v Rakúsku s vynikajúcimi výsledkami. Súťaž mala prebiehať v 5-tich kolách, po ktorých malo nasledovať vyhlásenie víťazov. Táto súťaž bola tiež prerušená a ďalej nepokračuje.

Chceme veriť, že všetky plánované strelecké súťaže v druhom polroku budú prebiehať bez obmedzení.

Našou účasťou na nich a dobrým umiestnením chceme naďalej šíriť pozitívny pohľad na činnosť KVV v Banskej Bystrici a KVV SR, zároveň prispieť k upevňovaniu vzťahov medzi slovenskými a českými KVV a inými vojenskými klubmi.

*Jozef Dolník
Miestny KVV Zlaté Moravce*

foto: Jarda Kovář

Oslava 75. narodenín Petra Hlavačky

V sobotu 8. augusta 2020 bol horúci letný deň. Už pred 13. hodinou sa do penziónu Hobex v Zlatých Moravciach začali schádzať pozvaní hostia, paragáni. Tento deň bol výnimočný hlavne tým, že predseda Miestneho Klubu vojenských výsadbárov pán Peter Hlavačka pripravil pre svojich kolegov a ďalších pozvaných priateľov oslavu

svojich 75. narodenín. Veľká sála penziónu sa pomaly zaplnila výsadbákmi v slávnostných klubových rovnošatách.

Zostava hostí bola priamo hviezdna. Prišiel prezident KVV SR kolega Viktor Puchoň, viceprezident Vlado Schneider

a tajomník Jozef Pračko, predseda O KVV BB pán Vladimír Kavický, tajomník O KVV BB Ivan Bartoš, prišiel i kamarát Martin Mrenica, Lacko Haverla, Beno Korec a z MKVV Zlaté Moravce Dominik Valkovič, Slávo Kincel, Jožko Balla, Janko Návoj, Mirko Kesely, Jožko Vician, Miro Minár, Rudo Herda a Michal Mondočko. Zostava silná a veselá. Po chvíli sa vplyvom tepla rýchlo odložili slávnostné saká a všetci sme sedeli iba v modrých košeliach s kravatou. Oslávenc Peťo nás srdečne privítal a ponúkol prípitok. Po prípitku prezident republikového klubu krátko vyhodnotil Petrov prínos a odovzdal mu najvyššie klubové vyznamenanie Kríž cti Jozefa Gabčíka. Po gratuláciách sa ujal slova oslávenc Peťo Hlavačka a odovzdal vybraným členom M KVV Zlaté Moravce Zlaté odznaky výsadkových veteránov udelené predsedom klubu vojenských výsadkárov v Prostějove plk. v. v. Františkom Stavným a Pamätné medaile k 75. výročiu oslobodenia ČSR. Po slávnostnom akte prišlo na rad spoločné fotenie. Po splnení formálnych povinností prišiel na rad bohatý obed, ktorý pokračoval ďalšími dobrotami a samozrejme výborným pitím všetkého druhu. Každý si mohol vybrať to, na čo mal chuť. Zábava pokračovala rozprávaním vtipov, veselých príhod a našli sa i speváci ako Vladimír Schneider, Lacko Haverla a Ivan Bartoš, ktorí nás pobavili peknými piesňami. Vlado Schneider nás zoznámil s korešpondenciou s našim novým členom pplk. v. v. Lackom Cimbalom, ktorý v svojom maile napísal svoje vyznanie k výsadkovému vojsku a zmienil sa i k blížiacemu sa výročiu obsadenia ČSSR spojeneckými vojskami Varšavskej zmluvy.

K tejto udalosti ho viazali silné osobné spomienky a tak trochu i krivda, ktorú pocítil zo strany niektorých svojich nadriadených a politických normalizačných

orgánov. Dobrá zábava pokračovala ďalej až do zdarného konca. Čo povedať na záver? Zasa sa podarila jedna dobrá spoločná akcia. Utužili sa vzťahy a posilnilo puto, ktoré nás spolu viaže. Sme ako jedna rodina, priatelia, viac ako bratia, výsadkári. Tí, ktorí išli vždy do akcie s vedomím, že ten, ktorý je s ním a kryje mu chrbát je človek, ktorému môže bezmedzne veriť. Prežili sme krásny spoločný deň, za ktorý ďakujeme Peťo Tebe a Tvojej manželke a dcére, ktoré sa osobne podieľali na organizácii a zabezpečení celej narodeninovej oslavy. Teším sa, že som súčasťou tohto kolektívu a z toho akého máme predsedu nášho miestneho klubu. Do ďalších rokov Ti prajeme, čo jednoznačne hovorím za všetkých, pevné zdravie a elán s akým pracuješ a úspešne riadiš naše mini spoločenstvo Miestny klub vojenských výsadkárov Zlaté Moravce.

plk. v. v. Ing. Ján Návojs

Vítazstvo pochodu nad pandémiou

Začiatkom roka sme prijali plány činnosti na rok 2020, ktoré boli smelé a bohaté na našu činnosť. Ako v rozprávke, prihnal sa zlý drak „koronavírus“ a začal nám likvidovať jednu akciu za druhou. Zostalo nám len oznamovať „pre pandémiu koronavírusu rušíme našu akciu“. Už sme si mysleli, že naše činnosti budú všetky zastavené a celý rok 2020 bude pre nás umŕtvený. Napriek ochranným opatreniam, proti šíreniu koronavírusu sa nám predsa podarilo zorganizovať a dotiahnuť úspešne až do konca niekoľko vydarených akcií. Jednou z takýchto akcií bol aj 32. ročník pochodu „Partizánskym náučným chodníkom“ medzi dvoma partizánskymi obcami Zlatno – Skýcov. Neistota, či bude pochod povolený a všetky prípravné konania okolo pochodu, stálo našich funkcionárov klubu veľa nervov, hlavne pre časovú tieseň termínov. Sme výsadkári, nás hocičo

nezlomí, preto sme začali konať na vlastnú päsť. Nedá mi nespomenúť výrok kompetentnej osoby : „Ja nič neviem, ani čo bude zajtra a nie o tri dni.“ Toto sa stalo tri dni pred pochodom. Povoľenie na organizovanie pochodu bolo vydané dva dni pred akciou.

Sobota 22. 8. 2020

v Zlatých Moravciach nás privítala krásnym, slnečným počasím. Na parkovisku

pri Bille bolo živo a rušno. Stretávali sa tu výsadkári, členovia KVV SR v červených baretoch, ktorí prišli na pochod z oblasti Banská Bystrica, Trnava a členovia M KVV Zlaté Moravce. Plne obsadený autobusový spoj Zlaté Moravce – Zlatno, by šoféri autobusov uvítali každý deň, nielen raz do roka.

Po príchode kolóny osobných automobilov a autobusov, ožilo Zlatno ako veľkomesto.

Predpoklady tých, ktorí boli proti konaniu pochodu, že bude málo účastníkov, sa začali rúcať ako domček z karát. Množstvo ľudí, ktorí boli pri začatí kladenia vencov sa nedalo spočítať ani odhadnúť, pretože všetko bolo v pohybe. Na pochod sa prihlásilo 320 ľudí. Podľa

odhadov viacerých bolo na Zlatne viac ako 400 ľudí. S elánom, s ktorým vyrazili účastníci na pochod, dával silu aj tým skôr narodeným, ktorí sa tiež vydali pochodovať. Cesta ubiehala pomaly, lebo pochod Zlatno – Skýcov je ťažší, pretože od začiatku je mierne stúpanie v dĺžke približne 4,5 km. V polovičke trasy je miesto na občerstvenie a oddych. Tu sa realizujú srdečné, priateľské stretnutia a fotografovanie ľudí aj s hosťami a osobnosťami politického života. Tento rok sme sa tešili hlavne s účasťou bývalého predsedu vlády pána Petra Pellegriniho, ktorý sa rád zúčastňuje nášho pochodu. Nechýbal ani spevácky súbor Vápenkár zo Skýcova, ktorý každý rok spríjemňuje oddychovú pohodu ľudovými piesňami zo Skýcova. Po oddychu, cesta napriek páľave slnka, ubiehala veselšie i keď sa skupinky zmenšovali na dvoch – troch ľudí. Po prejení kóty Adamíková nastalo klesanie viac ako 100 výškových metrov, čo každého nútilo do rýchlejšieho kroku, veď sa blížil k cieľu. Príchod na Skýcov bol tichý. Vyčerpaný a smädný, každý hľadal občerstvenie. Príchodom pochodujúcich od 13:00 hod. začala obec ožívať a námestie sa zaplňalo ľuďmi. O 14:00 hod. vojenská dychová hudba všetkých pozvala ku kladeniu vencov k pamätníku partizána. Výsadkári, členovia KVV SR sa zúčastnili v hojnom počte: 24 ľudí. Aj keď všetci nepochodovali, ale sa zúčastnili a vzdali hold SNP. Po pietnom akte bolo vyhodnotenie pochodu. Najstarším pochodujúcim sa stal náš člen, 79-ročný kolega, kpt. v. v. Ing. Vladimír Kavický – predseda Oblastného KVV Banská Bystrica. Najmladším pochodujúcim bol len 14-mesačný chlapček, ktorý pochodoval na maminom chrbte. Pri pochode sme sa viackrát stretli a vždy nám mával ručičkou. Až pred Skýcovom ho premohla únava a pochod dospinkal. Pekný, teplý slnečný deň prilákal na pochod veľa

ľudí. Potešiteľné bolo, že sa zúčastnilo množstvo detí, mladých a aj celých rodín. Sme radi, že sa opäť potvrdila tradícia pochodu a do mysle ľudí sa dostáva odkaz SNP a jeho udalosti, na ktoré nesmieme dovoliť zabudnúť. Veď už 32. ročník pochodu „Partizánskym náučným chodníkom“ svojou tradíciou má miesto v srdciach ľudí, ale hlavne sa dostáva do povedomia mladých, ktorí to potvrdzujú svojou účasťou na pochode a tak si pripomínajú tieto udalosti. Nám, členom MKVV Zlaté Moravce sa podarilo prispieť k realizácii konania pochodu PNCH a splniť jeden z hlavných bodov nášho plánu práce na rok 2020, napriek neprajníkom, ktorí sa skrývali za koronavírus.

I keď sme len veteráni, ale vždy sme „*Výsadbári až do konca!*“

*Peter Hlavačka
predseda MKVV ZM*

Spomienkové stretnutie pri príležitosti 76. výročia SNP

Obec Badín spoločne so ZO SZPB v Badíne usporiadali spomienkové stretnutie pri príležitosti 76. výročia SNP, ktoré sa konalo v sobotu 29. 8. 2020 pri pamätníku II. československej paradesantnej brigády v Badíne. Členovia nášho klubu spolu s Úniou vojnových veteránov SR, účastníkmi 7. ročníka cyklojazdy zo Zvolena do Banskej Bystrice svojou účasťou prispeli k dôstojnému priebehu spomienkového

stretnutia. Položením vencov k pamätníku a príhovory predsedu ZO SZPB Badín Vojta Lenciho, starostu obce Mgr. Pavla Hrica, dlhoročného člena SZPB Martina Hudobu, básň a piesne v podaní folklórnej skupiny Javory a Liesky z Badína malo spomienkové stretnutie dôstojný priebeh.

Návštevníkov okrem tradičného programu potešili malí heligonkári z Hrušova, ktorí svojim vystúpením oživilo toto stretnutie.

nadpráporčík v. v. Ján ŠAGÁT

Narodil sa **16. decembra 1927** v Krajnom okrese Myjava a tam prežil i svoje detské a junácke roky, vychodil základnú školu, vyučil sa remeslu a prežil časy 2. svetovej vojny. **1. 9. 1949** ako každý mladý a zdravý muž v tej dobe nastúpil na vojenskú prezenčnú službu. Janko Šagát k 14. peš. pluku do

Tornale. Po absolvovaní PŠ a na základe náboru, ktorý sa v tej dobe v armáde vykonával sa ako dobrovoľník prihlásil k novo budovanému výsadkovému vojsku. Po absolvovaní zdravotných prehliadok, telesných a iných preskúšaní a po splnení stanovených kritérií **1. 4. 1950** nastúpil službu k výsadkovému práporu 71. „Československých parašutistů,, v posádke Zákupy u České lípy. **1. 9. 1951** bol prijatý za

poddôstojníka z povolania v hodnosti rotný. V máji 1952 sa jednotky práporu 71 premiestnili do VVP Kamenica nad Cirochou. A začiatkom októbra 1952 sa prápor definitívne presunul na Slovensko do Prešova a ubytoval sa v kasárňach Jana Jiskry z Brandýsa (Jiskrove kasárne teraz Dukelské). V rámci svojho funkčného zaradenia plnil náročné úlohy v oblasti proviantného zabezpečenia a neskôr ako správca skladu výsadkového materiálu, výsadkový inštruktor a pomocník NVS v 22.vb. V lete 1960 sa jeho útvar znovu sťahuje. Tentoraz do Prostějova na Moravu. A s ním aj Janko Šagát so svojou rodinou. Tu vykonáva náročnú službu vojenského výsadkára až do **31. 12. 1969** kedy odchádza do zálohy. Za svoju činnosť v KVV SR bol vyznamenaný mnohými klubovými medailami a pamätnými odznakmi KVV SR a ČR.

Statočné srdce vojenského výsadkára, ale predovšetkým dobrého človeka, otca, manžela dedka a nášho dobrého priateľa a kolegu dotíкло 27. 8. 2020.

Česť jeho pamiatke.

*plk. v. v. Ing. Michal Milas
predseda O KVV Prešov*

Kamarádi, výsadkáři a bývalí a i současní příslušníci VÚ 8280 Prostějov.

25. 8. 2020 zemřel ve věku 78 let bývalý příslušník 22. výsadkové brigády, příslušník ASD DUKLA Prostějov mjr. v.v. Václav Hynek. Václav Hynek patřil do zlaté éry prostějovských dukláků 60 až 70 let minulého století. Narodil se 12. dubna 1942 ve Dvoře Králové nad Labem. Od 1. října 1963 byl přijat v hodnosti četaře do další služby jako inštruktor ASD parašutizmu.

V roce 1970 odchází z ASD, aby se v roce 1973 opět do ASD vrátil a mohl úspěšně reprezentovat prostějovskou duklu a naši vlast v parašutizmu až do roku 1978. Během své vojenské služby získal mnoho ocenění. Níže je krátký výčet toho, co Václav Hynek dokázal:

- zasloužilý mistr sportu,
 - nositel nejvyššího ocenění FAI,
 - držitel dvou bronzových medailí z mistrovství světa v individuálním hodnocení,
 - další úspěchy sbíral na ostatních závodech, zejména na mistrovstvích přátelových armád, kde dvakrát zvítězil v absolutním hodnocení a získal další individuální medaile v obou hodnocených disciplínách, tj. v PP a IA.
 - podílel se na 2 světových a 4 národních rekordech.
 - získal třídnost MISTR zbraně
- Celkem provedl 6 300 seskoků.

Červené Barety o. z. vyjadřují rodině Václava Hynka upřímnou a hlubokou soustrast. Věříme že si na Václava ještě v této době vzpomene opravdu spousta

kamarádů - výsadkářů. Chceme věřit, že je již Václav v našem výsadkovém nebi, v té nejlepší společnosti svých kamarádů, kteří tragicky zahynuli v roce 1972 v Bulharsku. Je mezi svými kamarády, Jaroslavem Jehličkou, Josefem Pospíchalem, Lubošem Majerem, Václavem Kumbárem, Oldřichem Varmužou, Františkem Sležukem, Jaroslavem Svobodou, Miloslavem Krškou a velitelem prostějovské dukly Stanislavem Blažejem. Budeme na Vás vzpomínat. Čest Tvé památce.

Rozloučení proběhne v úzkém rodinném kruhu, bez účasti ostatních.

----- Forwarded message -----

Od: Jan Lidicky

Date: št 27. 8. 2020 o 17:03

Petr Suchomel

Date: čt 27. 8. 2020 v 14:57

Bohumil Havel

Bohumil Havel, člen Oblastného KVV Bratislava sa narodil 29.03.1934 v Devínskej Novej Vsi. Bol nielen vojenským výsadkárom, ale aj skvelým športovým parašutistom. Bol niekoľkonásobným svetovým rekordérom v zoskokoch na presnosť pristátia.

Za jeho výkony mu bol udelený titul "Majster športu".

V roku 1960 mu bolo udelené štátne vyznamenanie "ZA STATOČNOSŤ".

V roku 1963, spolu s kolegom Štefanom Janáčkom boli ocenení ako najlepšie výcvikové stredisko brancov v republike. Jeho nepochybne veľkým osobným úspechom bolo aj to, že k parašutizmu priviedol aj svojho syna a dcéru.

Do výsadkového neba odišiel ako 86- ročný 05. 09. 2020 v Bratislave.

Rozlúčka sa uskutočnila v Bratislavskom krematóriu 10. 09. 2020.

Česť jeho pamiatke.

V uplynulých dňoch v tomto roku oslávili naši kolegovia životné jubileum

**81.
rokov**

pplk. v. v. Ladislav Cimbala

12.9.

**81.
rokov**

čat. v. v. Daniel Kollár

12.10.

**87.
rokov**

čat. v. v. Ján Bartolen

14.10.

**65.
rokov**

čat. v. v. Pavel Ďubek

15.10.

**50.
rokov**

mjr. v. v. Emanuel Nöta

7.11.

**81.
rokov**

čat. v. v. Mikuláš Kodada

15.11.

**93.
rokov**

čat. v. v. Emil Tencer

1.12.

**80.
rokov**

kpt. v. v. Ing. Vladimír Kavický

9.12.

83.
rokov

čat. v. v. *Albert Dubný*

15.12.

75.
rokov

plk. v. v. *Ladislav Haverla*

20.12.

Blahoželáme

Predstavujeme našich nových členov:

voj. v. v. Pavel Strapko – vojenskú službu vykonával v rokoch 1988 -1990 u VÚ 8280 Prostějov. Uskutočnil dvadsaťosem zoskokov padákom.

OPERÁCIA DRAGOON

Vladimír GAJDOŠ, KVVV Plzeň

Išlo o tretiu významnú operáciu spojencov v oblasti Stredomoria. Predchádzalo jej vylodenie spojencov v severnej Afrike 8. 11. 1942 (operácia TORCH – ex Gymnast), obsadenie Sicílie 9. 7. 1943 (operácia HUSKY). O operácii DRAGOON sa hovorí ako o tak trochu zabudnutej – došlo k **vylodeniu** časti spojeneckých jednotiek a „Slobodných Francúzov“ (FFL – Les Forces françaises libres) na juhu Francúzska (oblasť Provence) medzi Toulonom a Cannes v dobe 15. 8. – 14. 9. 1944 (viď Foto č. 1). Mala byť spustená spoločne s operáciou OVERLORD – otvorením „západného“ frontu 6. 6. 1944. Na papieri (ešte ako operácia Anvil), to vyzeralo v poriadku do okamžiku, kedy plánovači zistili, že im chýbajú plavidlá na vylodenie cca 200 000 vojakov. Rozpory existovali i medzi spojencami – W. Churchill chcel pokračovať v postupe spojencov Talianskom (5. US Army – genpor. M. Clark, „trojhviezdičkový generál“) do strednej Európy. Američania

sa chceli po vylodení spojiť a vytvoriť súvislý front s 3. US Army – (genpor. G. Patton) postupujúcim zo severu Francúzska, Francúzi chceli operáciu pod francúzskym velením. Juh Francúzska bránila po tom, ako presunula časť divízií na sever, oslabená nemecká Skupina armád G na čele s genplk. Johannesom Blaskowitzom (1883 – 1948) /počas obsadenia Česka 15. 3. 1939 bol veliteľom nemeckých vojsk v protektoráte, 26. 3. 1939 položil spoločne s protektorátnym min. obrany arm. gen. J. Syrovým vence k hrobu Neznámeho vojaka na Staromestskej radnici v Prahe/. Blaskowitzowu obrannú líniu na rieke Rýn v Nemecku „navštívia“ výsadbári spojeneckého XVIII. výsadbkového zboru pri jednodňovej výsadbkovej operácii VARSITY (mosty cez riekú Rýn) 24. 3. 1945.

Foto č. 1 – Nasadanie výsadbkovej pechoty do britského klzáku Horsa – 25 osôb (typ Horsa CG-13A - 30 – 42 osôb)

Pri operácii DRAGOON išlo o operáciu **6. skupiny armád** (genpor. J. L. Devers), ktorá mala v zostave o. i. **7. armádu** (genpor. A. Patch) a tá **VI. armádny zbor** (genmjr. L. Truscott). Pretože v Stredomorí nebola žiadna výsadbková divízia, došlo v Taliansku 1. 7. narýchlo k vytvoreniu **1. dočasnej vzdušnej výsadbkovej divízie** (brig. gen. P. L. Williams). Američania dodali cca 400 lietadiel C-46 (dvere na oboch stranách, slabé pancierovanie palivovej nádrže) a C-47, Briti potom asi 400 klzákov Waco a Horsa. Zmiešanú divíziu tvorili hlavne jednotky **USA** : 1. vzdušne výsadbková skupina (genmjr. R. T. Frederick), 517. výsadbková boj. skupina (460. vdpr, 517. vpr), 550. vp (klzákový). 1. vpr od 551. vp, 460. vdpr, 509. vp, 602. vdpr (klzákový), **VB**: 2. vb (brig. gen. Ch. Pritchard) – 4. vpr, 5. vpr „Škótsky“, 6. vpr „Kráľovský waleský“. Spojeneckí výsadbári mali za úlohu obsadiť dôležité križovatky a komunikačné uzly v nemeckom tyle pred vylodením hlavných síl. Pred samotným vylodením boli uskutočnené na bokoch operácie prepadové operácie 4

skupín commandos (SITKA – prísl. „Diabolskej“ brigády – 1st Special Service Force /USA/Kanada/ a ROMEO, GARBO, ROSIE). Ráno 15. 8. 1944 odštartovali z 10 talianskych letísk výsadkové lietadlá. Na rozdiel od operácie HUSKY (Sicília 7/1943), neutrpeli lietadlá 20% straty delostrelectvom z vlastných lodí. **Výsadková operácia** mala mohutnú leteckú a námornú podporu (cca 6000 lietadiel, 900 bojových lodí vrátane 9 materských lietadlových lodí). Problémy prvým výsadkárom (podoperácia ALBATROSS) spôsobil ranný opar a hmla. Niektorí výsadkári – značkári, si splietli hmlu s morskou hladinou a zbavovali sa vo vzduchu výzbroja a výstroja. Už vysadené jednotky pripravujú a

Foto č. 2 - Klzáky ťahané za C-47

s nalietať d'alsou vlnou. Poobede štartuje znovu d'alsia vlna (pechota, džípy, delá, zásoby), večer, po 18.00 h zvyšok. Pri pristávaní v priestore Le Muy tak došlo k poškodeniu asi $\frac{3}{4}$ klzákov /a klzáky sa ocitli v kategórii – spotrebný materiál, jednorazové použitie/. Medzitým sa na plážach začali vylod'ovať spojenecké jednotky /prvé oslobodené mestá – La Motte a Saint Trophez/. Do večera prvého dňa je v nemeckom tyle (**operácii Rugby**) vysadených

vytyčujú „drop zóny“ pre klzáky (operácia DOVE), majáky Eureka a svetlá. Pri výsadku boli opäť použité (600 ks) na padákoch vysadzované klamné, 4x zmenšené, figuríny „Rupert/Oscar“ (*originály sa dnes predávajú za 2300 \$/ks*). V Taliansku bol zároveň uskutočnený klamný výsadok (operácia SPAN). Časť prvej vlny výsadkárov pristáva asi v 04.30 h v priestore **Le Muy** (PSC 83490), v oblasti „la plaine de l'Argens“. Ide o nížinu okolo rieky Argens. Hmla do 09.30 h prinútila niektoré vlečené klzáky (hlavne britskú 300. pbat so 75 mm húfnicami) k návratu na základňu. Väčšina výsadkárov sedí v klzákoch po prvý raz v živote. A aby toho nebolo dosť, lietadlá (s klzákmi) sa pri návrate kvôli hmle „stretnú“ vo vzduchu

Foto č. 3 - Americký klzák WACO CG-4 (vo V. Británii - Hadrian, v ČSLA ako NK-4)

na 3x asi 5 600 amerických a britských výsadkárov, 150 poľných diel, na brehu vylodených asi 60 000 vojakov. /Ako zaujímavosť – v zostave klzákoveho výsadkového pluku boli vysadené protitankové jednotky 442. ppr USA tvoreného americkými Japoncami „Nisei“/. Francúzi – armáda „B“, neskôr 1. francúzska „koloniálna“ armáda (gen. Jean de Lattre de Taussigny) sa vylodila na ľavom úseku. Spojenecké velenie neodsúhlasí výsadok dvoch fr. výsadkových práporov do priestoru Massif Central a tak ich gen. Ch. de Gaulle stiahne.

Pri nočnej operácii 800 francúzskych commandos (**Force Romeo**) pplk. G. – R.

Foto č. 4 - Výsadkové lietadlá C-47 Skytrain. Civilná verzia DC – 3, v ČSLA ako D-47, licenčne ako Li – 2. Celkom v rôznych verziach vyrobených viac ako 10 000 lietadiel.

Bouveta (1902 – 1976), obsadili nemeckú protiletadlovú batériu pri Cap Nègre. 23. 8. padne Grenoble, 28. 8. Toulon a Marseille, 3.9. Lyon a 15. 9. sa spojili pri Dijone s 3. US Army ale i s 2. fr. armádou (gen. P. Leclerc). Z Marseille posla gen. de Lattre telegram de Gaullovi: „V D+13 nie je v sektore mojej armády žiadny Nemeč, okrem mŕtvych a zajatých.“ Rýchly postup, napriek problému s nedostatkom benzínu, im umožňuje koordinovaná spolupráca s francúzskymi partizánmi – „maquis“ a s Francúzskym hnutím odporu (FFI). Maquis a FFI predtým utrpeli veľké straty 21. 7. 1944 na planine Vercors po nemeckom výsadku z klzákov DFS 230 a Gotha 242. V priestore postupujúcich jednotiek už pôsobia z V. Británie vysadené trojčlenné organizátorské skupiny „Jedburghs“ a „Sussex“ ale i **ruské výsadky NKVD!** Z Londýna boli v 2,3/1944 vysadené APPACHE 2 (Lyon - Simonov, Livanov), APPACHE 3 (Montpellier - Rozov). Dnes existuje rad kníh s osobnými spomienkami účastníkov operácie Dragoon.

Záver: Francúzsko sa definitívne pripojilo na stranu spojencov, za 4 týždne bolo oslobodené južné Francúzsko. Pétainova vláda sa presunula z Vichy na východ Francúzska do Belfortu. Boli otvorené pre spojencov prístavy Marseille a Toulon, čím sa otvorila „južná“ spojenecká zásobovacia cesta. 15. 9. 1944 došlo vo Francúzsku k vytvoreniu súvislého spojeneckého frontu. Britská 2. vb je 11 dní po výsadku stiahnutá a lodiami presunutá do Talianska, aby bola v októbri 1944 vysadená v Grécku pri operácii MANNA.

Záverom

Štvrté tohtoročné číslo nášho klubového Spravodajcu netradične končíme príspevkom, ktorý nám pripomenul podrobne historické udalosti „trochu zabudnutej“ operácie spojeneckých jednotiek. Tohto roku, sa naši členovia aj napriek pandemii koronavírusu dokázali zúčastniť sa spoločenských podujatí. Preukazuje to množstvo príspevkov v tomto aj predchádzajúcich číslach. V prvom novoročnom čísle si pripomenieme Stretnutie výsadkových veteránov Českej a Slovenskej republiky v Prostějove, 6. ročník spomienkového stretnutia na mieste havárie lietadla L-60, kde zahynul pilot, zaslúžilý majster športu a majster sveta v parašutizme Juraj Kriváň a podľa vývoja situácie ďalšie informácie týkajúce sa našich členov. Na záver ostáva poďakovať všetkým našim členom, kolegom, priateľom z partnerských organizácií a zaželať pokojné prežitie vianočných sviatkov a úspešný nový rok.

Ivan Bartoš

Použité fotografie - zdroj: archív KVV, internet

Vladimír Schneider

Martin Mrenica

Jarda Kovář

**Spolupráca
a
korektúra**

Vladimír Gajdoš

<http://kvvprostejov.wgz.cz/>

<http://www.klubvtn.info/stiahni.htm>

kontakt: ivan.bartos22@gmail.com

SPRAVODAJCA č. 4/2020

Tlač: Tlačiareň Brummer, Majerská cesta 3, Banská Bystrica

Spravodajca vychádza vďaka finančnej podpore firmy GRANDPOWER, s. r. o.

Len pre vnútornú potrebu členov KVV SR a KVVV ČR! (bez gramatickej úpravy)